

Roquetes

Ciència

L'Observatori que va nèixer fa 120 anys amb l'últim eclipsi solar total

La interacció entre el Sol i la Terra és l'àmbit d'especialització del centre de recerca ebrenc

MARINA PALLÁS CATURLA
ROQUETES

L'Observatori de l'Ebre, institut de recerca ubicat a Roquetes i dedicat a estudiar la relació entre l'activitat solar i els fenòmens geofísics de la Terra, es va inaugurar oficialment el 30 d'agost de 1905, coincidint amb l'últim eclipsi solar total que va ser visible a les Terres de l'Ebre. Més de 120 anys després, el 12 d'agost del 2026, el territori viurà de nou aquest fenomen astronòmic excepcional i el centre amb seu a Roquetes tindrà un paper clau en la seua observació, com a únic centre de recerca a Catalunya dins de la franja de totalitat.

Per a l'ocasió, l'equip de l'Observatori està preparant un programa d'activitats per a aquella setmana d'agost, amb tallers fa-

miliars i propostes divulgatives de petit format. «L'Observatori és petit i per això les activitats seran reduïdes, estaran enfocades a tallers per a les famílies», explica al *Diari* Santi Marsal, cap de comunicació del centre i expert en geomagnetisme.

El mateix dia de l'eclipsi, el centre preveu acollir també un petit congrés especialitzat, amb la col·laboració de la International Astronomical Union, que reunirà investigadors d'arreu. Tot i que l'aforament limita la presència de públic, l'Observatori vol garantir que el fenomen del dia 12 arribi a tothom. «Ens hauria agradat obrir-ho al públic, però serà difícil. El que sí que farem és un streaming en directe i enregistrem tot el procés», avança.

A més de la vessant divulgativa, el centre aprofitarà l'eclipsi

L'Observatori de l'Ebre celebrarà diferents activitats com tallers sobre eclipsis. FOTO: JOAN REVILLAS

per monitorar diferents variables relacionades amb la interacció Sol-Terra, que és justament un dels seus àmbits d'especialització. «Descendiran la temperatura i la radiació solar, i també variarà la ionosfera. El camp magnètic terrestre pot veure's influït», explica Marsal. Tot i això, recorda que l'eclipsi tindrà lloc al vespre, i això farà que els efectes siguin menys marcats que en un eclipsi que tingués lloc, per exemple, més de cara al migdia.

L'eclipsi total del 1905 va atraure científics d'arreu del món, en

un moment en què aquests fenòmens encara eren poc estudiats. Alguns eclipsis han estat clau en la història de la ciència: la teoria de la relativitat d'Einstein es va confirmar durant un eclipsi, i l'heli es va identificar per primera vegada també gràcies a un. Però Marsal és clar: «Avui en dia no es podrà fer cap gran descobriment. Farem seguiment de les variables i potser se'n fa una publicació, però no serà per descobrir res nou».

El 2026 no serà l'únic fenomen destacat dels propers anys. El

2027 hi haurà també un eclipsi parcial visible des del territori, i el 2028 un eclipsi anular. «Un anular és com un total, però la Lluna està més allunyada de la Terra i no tapa completament el Sol; queda un anell de llum al voltant», precisa el científic.

Per qui vulgue gaudir del fenomen del 12 d'agost, l'investigador recomana buscar un indret amb bona visibilitat cap a l'oest. «És un esdeveniment força únic i val la pena observar-lo. Serà una experiència, i la tenim a casa».

Seguretat

«Si el 12 d'agost pots, mira l'eclipsi des de casa»

M. PALLÁS
TORTOSA

Recomanen evitar desplaçaments per no complicar la mobilitat abans i després de l'eclipsi

La Lluna, a poc a poc, es posarà davant del Sol. La llum anirà canviant de to, els colors es tornaran estranys, la temperatura baixarà i els animals es comportaran com si fos de nit. Poc abans del moment culminant, apareixeran les perles de Baily, punts de llum parpellejants que

s'escolen entre les muntanyes i les valls de la Lluna. Tot seguit, l'eclipsi total: el moment en què es podran observar el famós anell de diamants, la corona solar i, fins i tot, alguns dels astres més brillants del cel.

Aquesta és l'experiència de què es podrà gaudir el capvespre del 12 d'agost des de les comarques del sud de Catalunya, i per a la qual la Universitat Rovira i Virgili prepara activitats prèvies i observacions. Una d'elles, celebrada pel Campus Extens de la URV a Tortosa, ha sigut un taller a l'aire lliure. L'activitat, limitada a 60 places, va

esgotar-se el mateix dia que es van obrir les inscripcions. El taller sobre eclipsis solars va ser a càrrec del Dr. Urbano Lorenzo, catedràtic de Metodologia de les Ciències del Comportament de la URV. La sessió va oferir una explicació sobre el fenomen, com observar-lo correctament i com triar una bona ubicació per al proper 12 d'agost.

Entre els consells, el doctor Lorenzo va subratllar la importància de planificar bé el lloc d'observació: «El millor és triar un lloc a prop de casa. S'espera molta gent i la mobilitat serà complicada. Si pots veure'l des de la terrassa, el balcó o el terrat, molt millor. I si no, busca un lloc on puguis anar caminant». També va recomanar evitar desplaçaments innecessaris i preveure l'afluència posterior: «Quan acabi la totalitat, que aquí durarà un minut o un minut i mig, molta gent voldrà anar a sopar immediatament. Porta't aigua, un entrepà i aprofitat que és la nit de les Perseïdes per quedar-te una estona més i facilitar la tornada».

CONVOCATÒRIA ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA AGRICOLA CATALANA DE L'ALDEA, SCCL

Benvolgut soci/sòcia,

El Consell Rector d'aquesta entitat celebrat el 28 d'abril de 2026 va acordar per unanimitat convocar l'Assemblea General Ordinària d'AGRICOLA CATALANA DE L'ALDEA, SCCL, que se celebrarà el proper **dijous dia 21 de maig de 2026**, a les instal·lacions de la Cooperativa a l'Av. Catalunya, 124, de l'Aldea (sala de Junttes, antiga Cambra Agrària), a les 19.00 hores en primera convocatòria i a les 19.30 hores en segona convocatòria, amb el següent

ORDRE DEL DIA

1. Designació de dos socis per a la intervenció, signatura i aprovació de l'acta d'aquesta Assemblea.
2. Presentació de les accions en curs de la Cooperativa.
3. Informe i examen de la gestió social. Presentació i aprovació, si escau, del balanç de situació, del compte de pèrdues i guany, de la memòria econòmica de l'exercici tancat a 31 de desembre de 2025, així com també la gestió del Consell Rector duta a terme durant l'exercici 2025.
4. Aplicació dels resultats. Aprovació si escau.
5. Dació de compte de l'acord privat i confidencial de transacció judicial assolit amb CaixaBank, SA, en el marc del procediment penal de referència, amb exposició del seu abast essencial, efectes econòmics per a la Cooperativa i estat d'execució.
6. Informació sobre la situació actual del procediment penal de referència. Procediment Abreujat 37/21-D, seguit davant la Secció Segona de l'Audiència Provincial de Tarragona, Penal, incloent-hi les conseqüències processals de l'acord assolit amb CaixaBank, SA i la continuació del procediment respecte a la resta d'acusats, si escau.
7. Aprovació, si escau, de l'autorització al Consell Rector per negociar, formalitzar i signar la renovació, novació, pròrroga o modificació de l'operació hipotecària de la Cooperativa, en els termes que resultin més convenients per a l'Interès social, amb facultats per atorgar els documents públics o privats necessaris i realitzar les actuacions complementàries que corresponguin.
8. Informem que els membres de l'actual Consell Rector que finalitzen el seu mandat són Miguel Carles Gilabert, Isabel Peris Benito i Ramon Insa Calvet. Així mateix, informem que l'Interventor de comptes que finalitza el seu mandat és Ramon Carles Gilabert.
9. Votació per a l'elecció de tres socis per a formar part del Consell Rector de la Cooperativa.
10. Torn obert de paraules.

L'Aldea, 4 de maig de 2026
Miguel Carles Gilabert
President d'Agrícola Catalana de l'Aldea, SCCL